

Szönyegek, gyermekruhák, kosarak

Export a háziipari szövetkezetből

Javarészt bedolgozókat foglalkoztat a Szegedi Háziipari Szövetkezet: a több mint hatszáz főnyi dolgozó közül negyszázhuszan otthon, a „házi” műhelyekben munkálkodnak. Serényen és eredményesen. Az idei évre kitűzött célt, a 19 millió forintos eredmény elérését, mint a háromnegyedévi adatok is tükrözik, megvalósították a háziipariak.

Sok minden készül a szövetkezetben. Szönyeget készítenek, kizárólag exportra. Október végéig 4 millió 300 ezer forint értékű szőnyeg került ki a munkások kezéből: Svédországra, Dániára és Angliára szállították ezeket a termékeket. Keresett

cikkek azok a gyermek-kötöttáruk, melyek a szövetkezet tagjai állítanak elő. A varró részlegben dolgozók szövet és csehszlovák exportra készítik a bébi-, lányka- és fiúruhákat: idén 46 ezer darabot. A kosárrészleg is csaknem teljes egészében exportra dolgozik; 1 millió 200 ezer forint értékűt állítottak elő az első három negyedévben. Kosaraik a nyugat-európai országokban — Angliában, Franciaországban — igen keresettek. A kosárrészleg folyamatos termelését idén jelentős behozás is szolgálja a szegedi HTSZ-ben. Algyón központi telephelyet létesítenek, 2 és fél millió forintos költséggel. Ebből idén körülbelül 800 ezer forint beruházás jutna el, hozzátehetjük, hogy a pénzt saját erőből teremtették elő az építéshez. A kosarak kénezszeré szolgáltató üzemrészt és a vesszőfőző üstház készült el eddig, s a főépület falai is állnak már. A teljes üzemberendezést jövő év közepére remélik a szövetkezetiek.

A HTSZ-ben háromnegyed év alatt 14 millió 539 ezer forint értékűt teremtett a háziipari szorgalom, s az igények követése, a lehetőségek gondos feltárása. Jó devizahozamú szövetkezet a szegedi, hiszen termékeik 55,8 százalékát exportálják.

Gyorsított metróépítés

Mint ismeretes, a kormány legutóbbi ülésén jóváhagyólag tudomásul vette a kelet-nyugati metróvonal építésének befejezéséről szóló jelentést, valamint az észak-déli metróvonal építése meggyorsításáról előterjesztett javaslatot. A kormány hozzájárult, hogy a műszaki és a népgazdasági lehetőségek figyelembe vételével a teljes vonalat a tervezett időpontnál két évvel korábban, 1982-ben, a Nagyváradi térről, Deák téri szakaszt pedig 1976 végén helyezték üzembe. A terv megvalósításához szükséges pénzügyi, műszaki feltételeket biztosítani kell.

A fővárosi tanács törekvése — mint hangsúlyozták a főigazgatóságon —, hogy az épülő új csomópontokat folyamatosan készítsék el úgy, hogy minden esztendőben legalább egyet átadhasanak rendeltetésének. E koncepció alapján készült el tavaly az észak-déli vonal első gyalogos aluljárója a Ferenc körútnál. Érdekes adat, hogy a főváros mintegy ezer kilométeres tömegközlekedési hálózatából a két metróvonal hosszúsága — a meglevő kelet-nyugati és az épülő észak-déli 25 kilométer lesz, mégis a tömegközlekedés körülből 20 százaléka a föld alatt bonyolódik majd le. (MTI)

Szövetkezeti fotósok országos kiállítása

Az ország szövetkezeti fotósai immár nyolcadik alkalommal rendezik meg szorgozméljukat. Tegnap Szegeden, a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában nyílt meg kiállításuk, melynek házigazdája a Szegedi Fényképező Szövetkezet. Az ország legjobb szövetkezeti fényképszei küldték el munkáikat a tárlatra. A beérkezett 1345 képből a zsüri választotta ki a bemutatott 326-ot. Húsz szövetkezet képviselteti magát a tárlaton Szombathelytől Miskolcig, Kaposvártól Nyíregyházáig, Salgótarjántól Szegedig és Budapestig.

A szépen rendezett kiállítást dr. Zalavári Alajosnak, az OKISZ képviselőjének üdvözlő szavai után Horváth Sándor, a Csongrád megyei KISZÖV elnöke nyitotta meg. A délutáni ankéton Perger Józsefné, az Országos Fényképező Szakbizottság elnöke tartott tájékoztatót, majd Vadas Jolán, a zsüri elnöke értékelte a kiállítást anyagát. Ezután adták át a VIII. Országos Szövetkezeti Fotókiállítás díjait. Huszonnégy fotó készítője részesült tárgyjutalomban, közöttük a szegedi

Vassné Kocsis Ilona Profil című fényképeért. A zsüri harmincegy alkotás készítőjét tüntetett ki oklevéllel, közöttük a szegedi Szabóné Lovasi Margitot és Siflis Józsefet.

A kiállítás izléses, jó felépítésű katalógusában fényképeszi munkásságának hatvanéves jubileumát ünneplő szegedi fotós, Liebmann Béla Szegeden és környékén készült alkotásai láthatók.

A VIII. Országos Szövetkezeti Fotókiállítás témaváltozása szerteágazó. A műtermek zárt paravánjai között készült esküvői fotók, gyerek- és családi képek mellett egyre szélesebb teret kap az élettel riportfotó, a tájfényképezés, a korunkat kifejező műszaki és tárgyfotózás, a változatos portréfényképezés. A sokféle témát az alkotók emberközpontú szemlélete tartja egybe, s ez képezi eredményeik alapját. Úgy tűnik, hogy az alkotók nagyon jól ismerik és virtuóz biztonsággal alkalmazzák a fényképezés technikájának minden csínját-bíját, de viszonylag kevés szemléletbeni újdonságot, és korszerű gondolatot tudnak művészi fényképpé formálni. Pedig a fényképezés megívta a maga harcat, helyet kapott a vizuális művészetek között; egyenrangút. A ma egyik feladata lehet, hogy a fotóművészet, mely e század gyermeke, még érzékenyebben reagáljon pillanatonként változó életünk megannyi problémájára, rezdüléseire. Megteheti, mert minden adottja megvan hozzá.

T. L.

Tokaj:

Az „évszázad” aszútermésének feldolgozása

Tíz napja kezdtek meg a Tokajhegyaljai Állami Gazdasági Borkombinát tolcsvai, mádi, sátorlajúhelyi és herceghúti pincészetében az „évszázad” aszútermésének feldolgozását.

Az aszúkészítés technológiája most sem tér el az évszázadok során kialakult formától, de már igénybe veszik a korszerű feldolgozóeszközöket is. Az aszúszedő például darálóval készül. A különleges daráló gép csak a bogycsúszát őrli meg, a benne lévő magot azonban

Amikor mindenki jól jár

Fiatal műszaki értelmiségiek között

Először csak a máshol is megszokott termet láttam, ahol tárgyalnak, értekeznek. Ez egyúttal könyvtár is, időnként itt állítják fel a fiatalok a pingpongasztalt. Az Élelmiszeripari Minőségellenőrző Intézet munkatermeit, a boszorkánykonyhaszerű laboratóriumokat, összes berendezésükkel, értékes műszerekkel, számomra áttekinthetetlenül bonyolult felszerelésükkel egy érdekes beszélgetés után szívesen kaulozok vezetésével járhattam végig.

Hogyan dolgoznak, hogyan élnek ebben az intézetben a fiatal szakemberek? A városi KISZ-bizottság felmerésének ismeretében a pályájukat üzemben kezdő és az itteni, intézetben dolgozó műszaki értelmiség élet- és munkakörülményeinek összehasonlítása kínálkozott a beszélgetés témájául.

Munka és tanulás

Hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy nem olyan egyszerű az összehasonlítás. Az intézeti fiatalok bizonyos szempontból előnyösebb, más oldalról néhol azonban hátrányosabb, egy szóval, saját helyzetben vannak pályakezdő éveikben.

Nem hiszem, hogy szerencsés véletlen folytán beszélhettem csupa olyan fiatal szakemberről, akik egyöntetűen úgy érzik, azt vallják: ambícióiknak, előzetes elkötelezettségüknek megfelelő munkát végezhetnek, amely önállóságra, folytonos önképzésre készít, ahogy mondani szokták: egész embert kíván.

Téren József, az intézet mikrobiológiai laboratóriumának vezetője.

— Ez a legáltalánosabb osztályunk, akkor alakult, amikor idekerültem, 2 éve. Növényi alapanyagú élelmiszerek mikroorganizmusainak vizsgálata a feladatunk. Természetesen kijárunk üzemekbe, megvizsgáljuk a termékek minőségét. Emellett egy speciális kutatási területünk is van. A József Attila Tudományegyetemen biológusként végeztem. Itt jelentős műszaki-technológiai ismeretekre is szükségem van. A legtöbb ipari üzemben dolgoztunk egy ideig, ismereteink tehát részben innen származnak, de állandó bővítésükre feltétlenül szükségünk van. A tanulást lehetetlen kiiktatni az életünkből.

Bíró Huba műszaki ügyintéző, művezető volt egy vállalatnál, mielőtt az intézetbe került.

— Nem mondom, hogy nem tanulhattam volna, bár három műszakban dolgoztam, az utazgatásra is rengeteg pénz kellett, mert nem Szegeden éltem. Azt hiszem, betettek volna egy irodába adminisztrálni, segítségül a tanuláshoz. Eljöttem. Igaz, alig keresek többet a régi fizetésem felénél, mégis meg-

éri. Végzem a főiskolát, megismerhetek bármilyen technológiát...

Vajon hogyan és mikor?

Itt tehát nemcsak lehet, de kell is tanulni: a munka lehetővé teszi és megköveteli ezt. Örömmel élnék a lehetőséggel.

— Azt hiszem, az itt dolgozó fiatalok nagyon ambíciózusak, törekvők. A többet akarás igénye hozott ide sokunkat, ez a belső szükséglet pedig szerencsésen találkozik a velünk szemben támasztott követelményekkel. Mert el is várják tőlünk, hogy például nyelveket tanuljunk, tájékozottak legyünk a szakirodalomban, disszertációt írjunk. Mindez otthoni elfoglaltságot is jelent. Csak hogy... mi szülőknél lakunk a feleségemmel, Laciék al-bérletben, a többiek is ilyen formán. Ügyes voltam, már 5 évvel ezelőtt beadtam a lakásigénylést. Most is ott van — mondja fanyar mosollyal Tasnády Szécsen Samu, műszaki ügyintéző.

— Nálunk nincs nyereségesedés, nincs külön munka. Mert lehetné-e „szakmai tanácsadója” annak a vállalatnak, mondjuk másodállásban, amelynek munkáját ellenőrzöm főállásban? A fizetésünkből egész jól meg lehet élni, de „beugrót” fizetni szinte képtelenség. Ha egy termelőüzemben szükség van egy jó műszaki szakemberre, ha nem megy másként, felajánlanak neki egy kétszobást. Egy költségvetési intézmény mit segíthet? Pedig leálhatna, ha néhányan itthagynak.

— Rengeteget gondolkodom, mit kellene csinálni, hogy pénzhez jussak? Hi-

ba, aki nincs otthonról jól elerésztve, egyszer csak észre veszi a következőket: kinőtt abból a korból, amikor fiatal lendületével könnyebb az előrehaladás szakmában, tudományban, és nem haladt kellően, mert ránehezedett a lakáshoz szükséges pénz előteremtésének gondja; kinőtt egyúttal abból a korból, amikor még mindenki támogatja, mert fiatal szakember, még fiatal házas, és még mindig nincs lakása, ráadásul már nem is támogatja senki; kinőtt abból is, hogy fiatalon örülhessen 2—3 gyerek fejlődésének. Egyelőre, sajnos, így látom, és nem merem kívánni magamnak, hogy holnap bejelentsek: beugró ellenében holnapután beköltözhet. Nincs rá pénzem.

Tenni, amit kell

Nem vágnak egymás szavába, nem fejlődik heves vita, látszik, ezerszer megtárgyalták egymás között a dolgot. Fegyelmességtől tiszteltetle méltó, azt is jelzi, melyen ismerik mindannyiuk gondját. Dolgoznak, várnak, napi feladatok, apró örömek és helyet kérnek gondolatvilágukban, nincs mindig idő, nagy dolgokkal foglalkozni. Most éppen saját „birodalomra” vágnak, KISZ-klubot szeretnének kialakítani.

Az intézet hasznos munkát végez. Mostanában sok elismerést kapnak. Amióta ennyi fiatal (50 százalék) dolgozik itt, az ország hasonló intézeteinek élvonalába kerültek. Ami mindebből következik, úgy hiszem, általánosan jellemző: mindenki jól jár, ha bizalmat, megértést, komoly, felelősségteljes munkát kapnak fiatal szakemberek.

Sulyok Erzsébet

Képernyő

A Kubai Televízió estje

Az európai országokat bemutató estek után pénteken amerikai nemzet, Kuba jelenével ismerkedhettek a tévénezők. Az öt és fél órás adás változatos műfajú és témájú műsorai jól szolgálták azt a célt, amelyet ezzel a sorozatával kíván elérni a televízió: áttekinthető, összefoglaló képet kapjon a magyar néző egy-egy ország mai életéről, népének munkájáról és kultúrájáról.

A jelen megértéséhez természetesen a történelmi múlt legfontosabb fejezeteinek megismerésén át vezet az út. A kubai est szerkesztőinek köszönhető, hogy a műsor elején kitűnő dokumentumfilm segítségével az ország negyvenéves függetlenségének harcának utolsó évszázadát tekinthetjük át. Az eredeti felvételeket, karikatúrákat, politikai plakátok képeit, újságképeket hasábjait ötvöző film, valóságos küzdelemssorozat, szerencsésen került el a szentimentális felhangokat. A későbbiek során látott rövidfilmek (Tiszteltölások, Egy csata története) is arról győzték meg benünket, hogy a kubai alkotók nagy szakértelemmel és kitűnő érzékkel „művelik” ezt a műfajt.

Kuba a forradalom országa, a filmek szereplőinek kezéből ritkán hiányzott a fegyver. Ezek az emberek egyszerre többféle csatát vívnak. Védik hazájukat az intervenciók ellen, ugyanakkor megküzdenek az anal-fabétizmussal, és hihetetlen erőfeszítéssel leartják a cukornádat. A sikert pedig új harcra indulás tervezésével ünneplik.

S. E.

Liebmann Béla felvétele

Tévébemondó és énekesnő Havannából

A változatosságot két szórakoztató film bemutatása biztosította, amelyek szereplői közül a szépségű Celeste Mentosa nyújtott kiemelkedő teljesítményt. A Manuella című megrázó rövidjátékfilm egy fiatal parasztlány történetével a forradalom hőseinek állított emléket. A jól sikerült est befejezéséig a világhírű kubai nemzeti balett szep-temberi vendégzereplésének műsorából láttunk egy részletet, és a már bemutatott Kubá közelről című magyar dokumentumfilm került ismét a képernyőre.

Szeged a hazai lapokban

1972/50

BORVENDEG Béla: Szegedi Könyvtár és Levéltár tervpályázata, 1971. Magyar Epitőművészet, 5. szám. [Rajzokkal.] BOR Pál: Emlékezés Csáky József-re 1888—1971. Magyar Epitőművészet, 5. sz. [Fényképekkel.]

Dr. Bereczki János. Munkásör, november. [A Szegedi Járás Tanács vb-titkárának, munkásörnek nekrológja.]

MORVAKOZI László: Napirenden a közötti darabfuvarozás. Népi Ellenőrzés, november. [A II. Országos Darabúru Fuvarozási Konferencia Szegeden, szeptember 21—22-én. Fényképekkel.]

GAZDAGH István: A 3-as hajó brigádja. Építők Lapja, nov. 6. [A házyárról. Fényképpel.] [SZÁRAZ Pál] — száraz — Megválasztották a szegedi gyár nyugdíjas albizottságát. Kábel, nov. 16. [A kábelgyárban. Fényképpel.]

[BANKFALVY Gyula] (bánkfalvy): Berci bácsi. — „A mi főorvosunk.” Magyar Vasutas, nov. 16. [Dr. Bertényi Alberttről.]

BUZAFALVI Győző: Nyitott színpad — nyitott dramaturgia. — A repd ára a vér? Déli Hírlap (Miskolc), nov. 20. [Kritika az Egyetemi Színpad miskolci vendégzerepléséről.]

MÁRKUS Béla: Erdei Ferenc: Város és vidék. Alföld, december. [Könyvismertetés.]

NÉMETH Tibor György: Veress Miklós: Erdő a vadaknak. Jelenkor, december. [Könyvismertetés.]

AKACS László: A szegedi Munkáskola. Köznevelés, dec. 1. [1919 és 1924 között.] Szegeden. — Budapest körűt. Esti Hírlap, dec. 2. [Utcanévtrendezés Szegeden.]

A Csongrád megyei képviselőcsoport ülése. Magyar Hírlap, dec. 3.

BARTA András: Két magyar dráma. — Például Caius... — Bévész Gy. István posztumusz

műve Szegeden. Magyar Nemzet, dec. 3. [Kritika a színház előadásáról.]

GOTH Endre: Julesz Miklós (1904—1972). Orvosi Hetilap, dec. 3. [Nekrológ.]

KORODI József: Lichter bei Szeged. Budapest Rundschaun, dec. 4. [A szegedi színházrogénmenüjéről. Fényképekkel.]

Aus ungarischen Zeitschriften November 1972. — Themen, Werke, Diskussionen. Budapest Rundschaun, dec. 4. [A Tisztatjáról is.]

FALUDI András: Julesi néné. Hétféli Hírek, dec. 4. [Balogh Ferencné 31 éve dolgozik a Kárázs utca 2. szám alatti Stühmer III. Csemege boltban.] [PUNKÖSTI Árpád:] Számítógép a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. — Tudományos ülésszak a kibernetika orvostudományi alkalmazásáról. Népszabadság, dec. 5.

PETER László: Szeged az irodalomban. Magyar Nemzet, dec. 6. [Az antológia kiadásáról.]

[HERSKOVITS Pál] P. H.: Ferenc Erdei remembered. — Academy of Sciences' tribute session. Daily News, dec. 7.

Nemes Dezső látogatása Csongrád megyében. Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, Népszabadság, Népza, dec. 7.

ORTUTAY Gyula: Emlékezés Erdei Ferencre. Magyar Hírlap, dec. 7. [Emlékezés a Magyar Tudományos Akadémián.]

Ami épített, szilárd, maradó. — Erdei Ferenc-émlékület az Akadémián. Magyar Nemzet, Népszabadság, Népza, dec. 7.

SOMOS Ágnes: Szegedi „specialitás”: albérletet tartó egyetemisták. Magyar Ifjúság, dec. 8.

Micimackó Szegeden. Magyar Ifjúság, dec. 8. [A Minerva Színpad bemutatójáról.]

Bánfalvi betegárvánál. — Népsport, dec. 8. [Bánfalvi Sándorról, a SZEOL sérült labdarúgójáról. Fényképpel.]